

ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರ: ಪಕ್ಕ ಲೀಗಲ್!

ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರ:
ಪಕ್ಕಾ ಲೀಗಲ್!

ದಿಲ್ಲಿ, ಮುಂಬೈ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ನಗರದ ಬೀದಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ನಗರದ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕಡೆಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ವಸ್ತುಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆ, ನಗರದ ಜೀವನ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೃಗೆಟೆಕುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಒಂದು ರಸ್ತೆಯ ಕಿವಿಗಳು ಹಾಗು ಕಣ್ಣಗಳಿದ್ದಂತೆ. ಅವರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗುತ್ತವೆ, ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಾದ್ಯಂತ, ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಗರಗಳ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಹಾಗು ಸಂಸ್ಕರಿಕ್ಷಣೆಯ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ನಗರಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬಂದವರಿಗೆ, ಓದು ಬರಹ ಬರದೇ ಇರದವರಿಗೆ, ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಶಿಗದೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಂದು ದಾರಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ, ಸಣ್ಣ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸೃಷ್ಟಿ ಆಗುತ್ತವೆ.

ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳು ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ಎಂಬುದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ಬಳಿಸಬಹುದು, ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಿಸಬಹುದು, ಹೇಗೆ ಬಳಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರವಾದ ಶೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು, ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಸರ್ವೋಚಷ್ಟ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಹಕ್ಕಿನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಕಾನೂನೋಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂಗಳ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಜೀವನೋಪಾಯ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೀಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿತು.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇತರೆ ಕಾನೂನುಗಳಂತೆ, ಈ ಕಾನೂನು ಸಹ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಸಬಹುದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದರೋ, ಆ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹ ಈ ಕಾನೂನು ಅಧಿಕಾರಿಸಬಹುದು ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಕಾನೂನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಕ, ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ, ಕಾನೂನಿನ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವೊದಲ ಹೆಚ್ಚಿ. ಈ ಪುಸ್ತಕವು, ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ ಹಾಗು ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿರಲು ಬಯಸುತ್ತದೆ.

**ಕಥೆ - ಶೃಂತಿ ಕೃಷ್ಣನ್, ಲೇಖಾ ಅಡವಿ, ವಿನಂತ್ರ ಕೂರಗಾಂಯಲ ಶ್ರೀನಿವಾಸ
ವಿನ್ಯಾಸ - ವಿನಾಯಕ ವರ್ಮಣ**

ಸಂಪರ್ಕ-

ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ -
9880595032, 9880316961, 9686757053

ಪ್ರಕಟಣೆ : ಪರ್ಯಾಯ ಕಾನೂನು ವೇದಿಕೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಏಕಮತದಲ್ಲಿ

ಕುಮಾರ್ ಹಾಗು ಕಮಲಾ ರೈತರು.
ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗದ ಕಾರಣ,
ಮಗಳು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ
ಬಿಟ್ಟು ನಗರಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬಂದರು.

ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ಅವರ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಶಾಂತಾ ಮೇರಿ ಮತ್ತು ಮುನಿರಾಜು ಎಂಬ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು.

“ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದು. ನನ್ನ ಮನೆ ಇರುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದ ಸ್ವಂನಲ್ಲಿ. ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಣ್ಣು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದೇನಿ. ಕಲಿಯದೇ ಇರುವವರೆಗೆ ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ,” ಎಂದರು ಮುನಿರಾಜು.

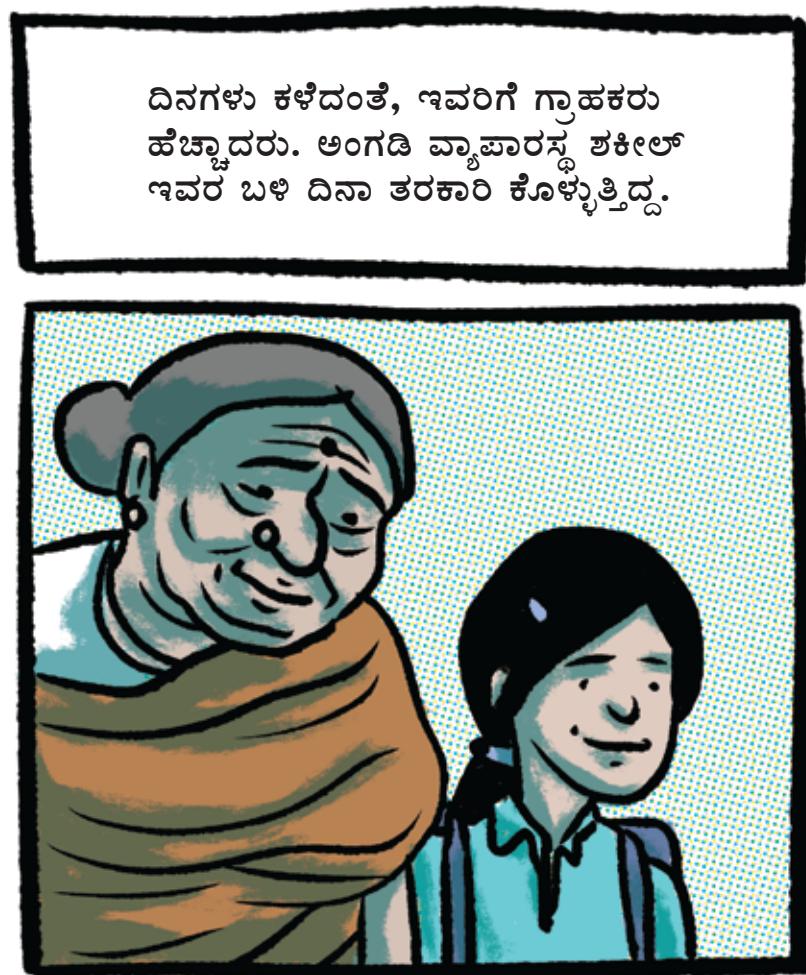

“ನಾನು ಅದೇ ಸ್ವಂನಲ್ಲೇ ಇರೋದು. ನನಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು. ಗಂಡನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ,” ಎಂದಳು ಶಾಂತಾ ಮೇರಿ.

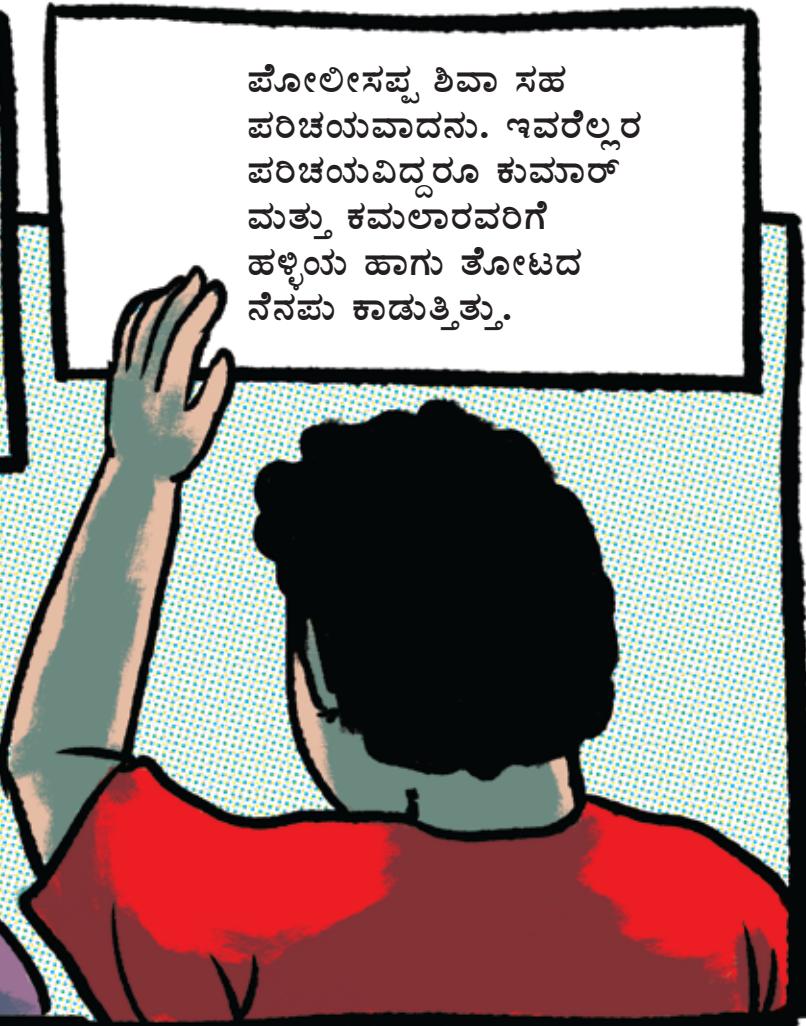
ದಿನಾ ಬೆಳಿಗೆ ಇ ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು, ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು ಕಮಲಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ತಾಜಾ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು, ಭಾರವಾದ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಾತ್ತಾರೆ. ಮಳೆಯಿರಲಿ, ಸುಡು ಬಿಸಿಲಿರಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅನಿತಾ ಎಂಬ ಹುಡುಗಿಯ ಅಚ್ಚಿ ಪರಿಚಯದವರಾದರು. ಅನಿತಾಳ್ ಶಾಲೆ ಬಸ್ ಅವಳನ್ನು ಕಮಲಾ ಅವರ ಗಾಡಿಯ ಮುಂದೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಚ್ಚಿ ಬರುವ ತನಕ ಅನಿತಾ ಕಮಲಾ ಜೊತೆಯಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ದಿನಗಳು ಕಳೆದಂತೆ, ಇವರಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕರು ಹೆಚ್ಚಾದರು. ಅಂಗಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥ ಶಕೀಲ್ ಇವರ ಬಳಿ ದಿನಾ ತರಕಾರಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು.

ಪೋಲೀಸಪ್ಪೆ ಶಿವಾ ಸಹ ಪರಿಚಯವಾದನು. ಇವರೆಲ್ಲರ ಪರಿಚಯವಿದ್ದರೂ ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು ಕಮಲಾರವರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಹಾಗು ತೋಟದ ನೆನಪು ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಪಾರದ ಜೊತೆ ಮಾಲಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕೂಡಾ ಆರಂಭಿಸಿದ.

ಕುಮಾರ ಸಹ ಟೀ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಶುರು ಮಾಡಿದಳು.

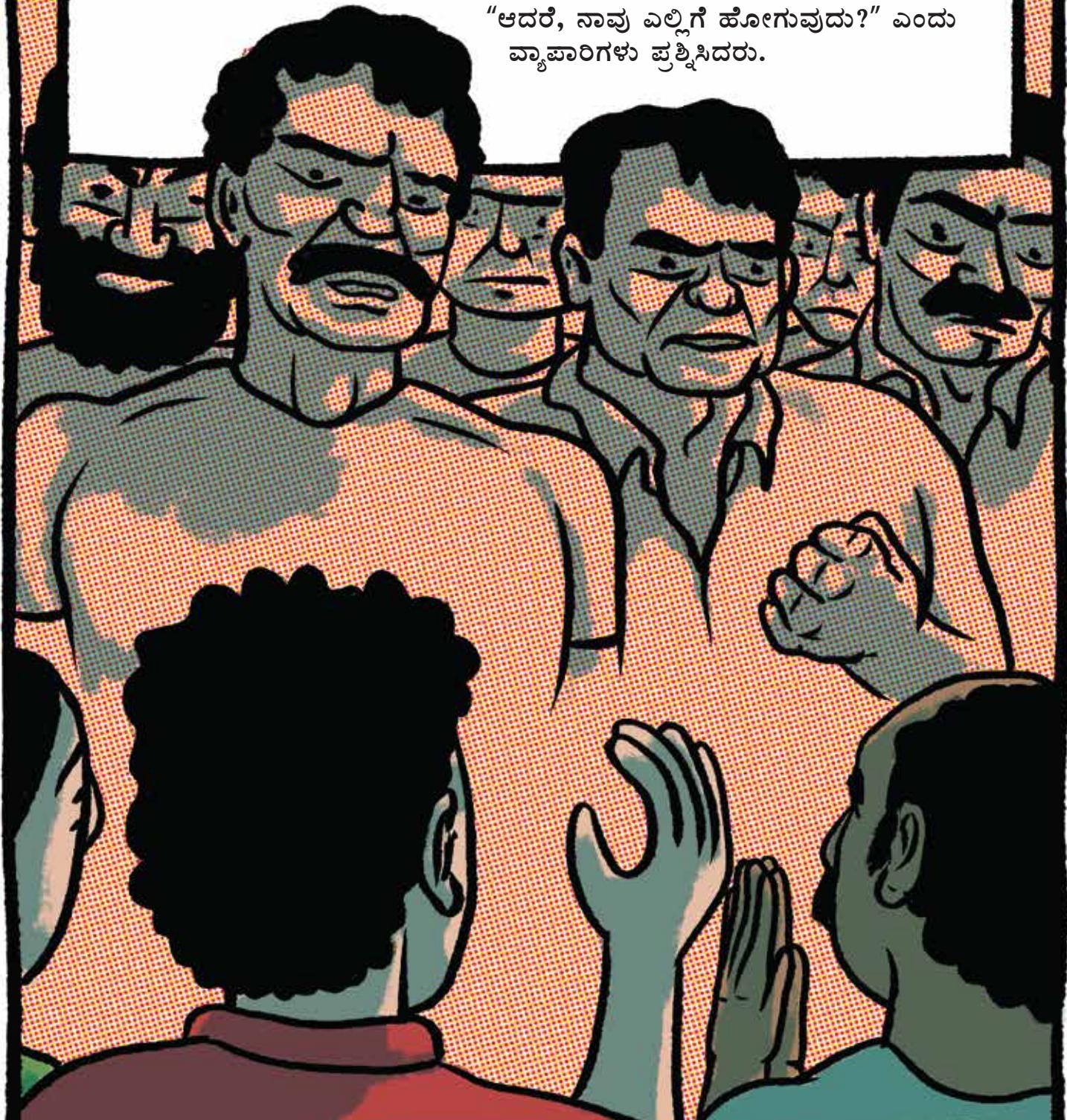

ನಗರವನ್ನೇ ಮನೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆಗಲೆ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಮನೆಯೊಂದನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಪಡೆದು, ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನಗರಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಹಾ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಟ್ಟಿದರು.

ಕೊನೆಗೂ ಮೂರು ಜನ ಒಟ್ಟಿಗಿರಬಹುದೆಂದು ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟರು.

ಒಂದು ಮಧ್ಯಾನ ಗುಂಡಾಗಳ ಗುಂಪೊಂದು ಅವರ ಗಡಿಗಳ ಬಳಿ ಬಂದರು. “ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾಲ್ ಒಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೇಕು,” ಎಂದು ಬೆದರಿಸಿದರು.

“ಆದರೆ, ನಾವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು?” ಎಂದು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

ಗುಂಡಾಗಳು ಬೆದರಿಸುತ್ತಾ, “ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ. ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ! ಒಂದು ವಾರ ಟೈಮ್ ಇದೆ ಅಷ್ಟೇ! ನೆನಪಿರಲಿ! ಬೇಗ ಜಾಗಿ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ”

ಮರುದಿನ ಪೋಲೀಸಪ್ಪೆ ಶಿವಾ
ಅವರ ಗಡಿಯ ಬಳಿ ಬಂದ.
ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು ಕಮಲಾರ
ಚೇಸತ್ತ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ
“ಎನಾಯ್ತು? ಯಾಕೆ ಹೀಗಿದ್ದೀರ?”
ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. “ನಮ್ಮನ್ನು
ಇಲ್ಲಿಂದ ಎತ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ,” ಎಂದನು
ಕುಮಾರ್. “ಆದರೆ ನಿಮಗಾಗಿ
ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಇದೆಯಲ್ಲ!
ಅದರಂತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ
ಕದಲಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ,” ಎಂದನು
ಪೋಲೀಸಪ್ಪೆ ಶಿವಾ.

“ಹಾಗೆ ನೋಡಿದ್ದೇ ಬೆಂಗಳೂರು
ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಕೂಡಾ
ಜೂನ್ ಅಂಗಜರಲ್ಲಿ ಆದೇಶವನ್ನು
ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು
ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ
ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ
ತನಕ ಯಾವುದೇ ಬೀದಿ
ವ್ಯಾಪಾರಿಯನ್ನು ಅವರ ಜಾಗಗಳಿಂದ
ಕದಲಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ
ಮಾಡಿದರೆ, ಅದು ಕಾನೂನು
ವಿರುದ್ಧ.”

“ಇದು ಯಾವ ಕಾನೂನು?”
ಕಮಲಾ ಕೇಳಿದಳು.

“ಗೊತ್ತಿಲ್ಪೇ? ಇದು ಬೀದಿ
ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಜೀವನೋಪಾಯದ
ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆ,
ಅಂಗಳ. ನನಗೆ ವಿವರಿಸಲು ಸಮಯ
ಇಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಸಾರಿ ಹೇಳುವೀನಿ.”

“ಈ ಕಾನೂನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು,” ಎಂದಳು ಕಮಲಾ.

“ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು ಮುನಿರಾಜು.

“ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾ? ಹೋಲೀಸಪ್ಪ ಹೇಳಿದರಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಹೊಸ ಕಾನೂನು.”

“ಹೌದಾ...”

“ಏನಾಯ್ತು?” ಅನಿತಾಳ ಅಜ್ಞ ಆಗಷ್ಟೇ ಬರುತ್ತಾ ಕೇಳಿದರು.

“ಅಜ್ಞ, ಗುಂಡಾಗಳು ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆದರಿಸಿ ಹೋದರು. ಜಾಗ ಖಾಲಿ ವಾಡಬೇಕಂತೆ!”

“ಎಲ್ಲ ಹೋಗ್ಗೀರ?! ನೀವಿಲ್ಲಿಂದ ಹೋದರೆ ನಾನೇನು ವಾಡಲಿ? ಅನಿತಾ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಯೋದು? ನನ್ನ ಮಗಳು ಬಂದಾಗ, ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ನೀವುಗಳಿದ್ದೀರ ಎಂದು ಕತ್ತಲಾದ ಮೇಲೂ ಅವಳು ಬಸ್ತು ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ನೀವುಗಳು ಬೀದಿಯ ಕಣ್ಣಗಳು, ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಹಾಗೆ!”

ಅವತ್ತಿನ ರಾತ್ರಿ ಶಾಂತಿ
ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮ
ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು
ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಳು.

“ಯಾವ ಕಾನೂನಿನ ಬಗ್ಗೆ
ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರ, ಅಪ್ಪಾ?”
ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

“ಎನಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮೆ ಉಟ
ಮಾಡು.”

ಮಾರನೇ ದಿನ, ಶಾಂತಿ
ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ಗೆಳತಿ
ಜೆನಿಫರಾಳ
ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು
ಹೋದಳು. “ಜೆನಿಫರ್,
ನೀನು ಒಂದು ಪೋಸ್ಟರ್
ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆಯಲ್ಲಾ...
ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ನನಗೆ
ಅದು ತೋರಿಸುತ್ತೀಯಾ?”
ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಅವತ್ತು ಶಾಂತಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ
ಹೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. “ಎಲ್ಲ ಹೋಗಿದ್ದೇ?
ನನಗೆ ಚಿಂತೆಯಾಗಿತ್ತು!” ಕವಲಾ
ಬೈದಳು.

“ಅಮ್ಮಾ, ಜೆನಿಫರ್ ನನಗೊಂದು
ಪೋಸ್ಟರ್ ತೋರಿಸಿದಳು. ನಾಳೆ
ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸಭೆಯನ್ನು
ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೆ, ಹೊಸ
ಕಾನೂನಿನ ಬಗ್ಗೆ. ಡಿ.ಎನ್.
ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂಘದಲ್ಲಿ.”

ಮರುದಿನ ಕುವಾರ್ ಮತ್ತು ಕಮಲಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಹೋದರು. “ನಮಸ್ಕಾರ. ಬನ್ನಿ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ನೀಲಾ. ಇವರು ಇಮಾನ್. ನಮ್ಮದು ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಘಟನೆಯಿದೆ. ನಾವು ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಘಟನೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮಂತಃ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು.”

STREET
VENUE
MILITARY

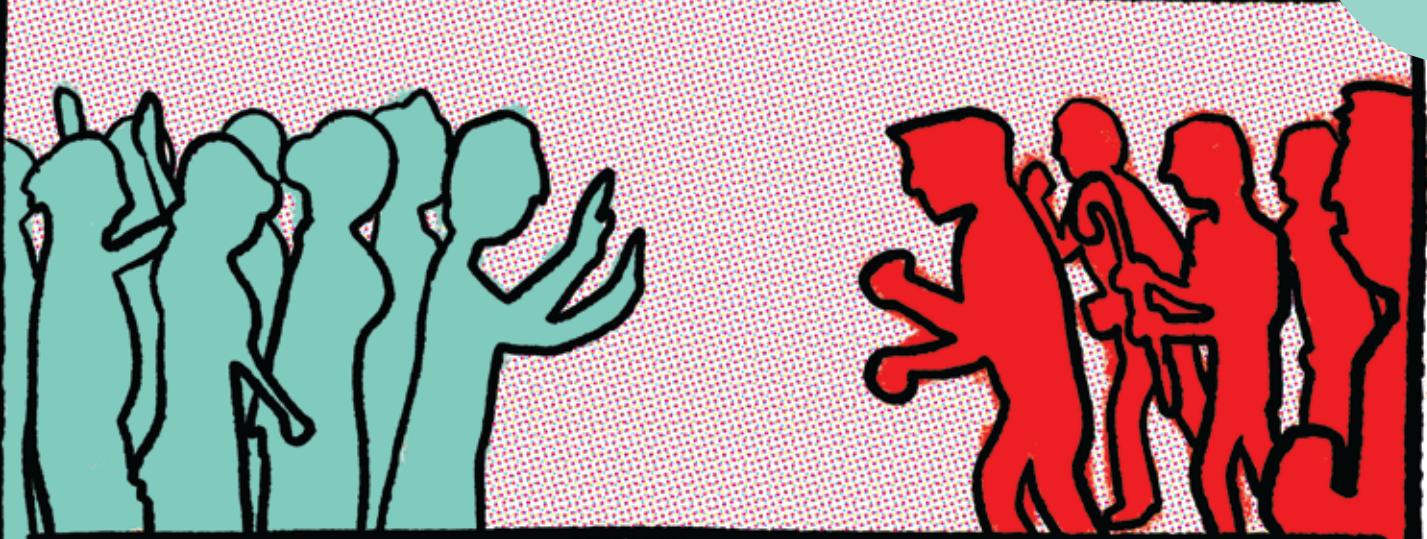

“ಮೇಡಮ್, ಕೆಲವು ಗೊಂಡಾಗಳು ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಲ್‌ವೋಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಾರಂತೆ,” ಎಂದರು ಕುವಾರ್.

“ಎಂಬಣಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನು ವಿರೋಧವಲ್ಲ ಎಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಈ ರೀತಿ ತಡೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ,” ಎಂದರು ನೀಲಾ.

“ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆದರಿಸಿದ್ದಾರೆ,” ಎಂದಳು ಕಮಲಾ.

“ಭಯ ಪಡಬೇಡಿ. ಈ ಸಂಘಟನೆ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಿದೆ,” ಎಂದರು ನೀಲಾ.

ಮರುದಿನ ಗುಂಡಾಗಳ ಗುಂಪು ಹಿಂದಿರುಗಿತು. ಈ ಬಾರಿ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಜತೆ ಸಂಘಟನೆಯ ನೀಲಾ, ಇಮ್ಮಾನ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದ್ದರು. "ಇಲ್ಲಿಂದ ಯಾರನ್ನೂ ಖಾಲಿ ವಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ!" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಇಮ್ಮಾನ್.

"ಯಾರ್ ರೀ ನೀವು?" ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಗುಂಡಾ.

"ನಾವು ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಘಟನೆಯವರು. ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ವಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು! ಹೊಸ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯನ್ನು ಜಾಗ ಖಾಲಿ ವಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ!" ಎಂದರು ನೀಲಾ. ಗುಂಡಾಗಳಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆಯಲು ಶುರು ವಾಡಿದರು.

ಪೋಲೀಸಪ್ಪೆ ಶಿವಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಗುಂಡಾಗಳನ್ನು ತಡೆದರು. "ನಿಲ್ಲಿಸಿ! ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ!" ಎಂದು ಗದರಿದರು. "ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯನ್ನು ಎತ್ತಂಗಡಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ನೀವು ಯಾರು?!"

"ನಾನು ಕರೆದ ಕೂಡಲೇ ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು, ಸಾರ್," ಎಂದನು ಕುವಾರ್.

"ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ," ಎಂದನು ಪೋಲೀಸಪ್ಪೆ ಶಿವಾ.

ಮುಂದಿನ ವಾರ, ಎಲ್ಲಾ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಸಂಘಟನೆಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು.

ಕಾನೂನನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ, ನೀಲಾ: “ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು. ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನು ಬದ್ದ. ಪಕ್ಕ ಲೀಗಲ್! ಯಾರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.”

ಸೇರಿದವರು ಒಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು: “ಈ ಕಾನೂನು ಹೇಗೆ ಬಂತು? ಯಾರು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೇನು? ಕಾನೂನು ಎತ್ತಂಗಡಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆಯೇ? ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಅಂದರೇನು?”

ಒಂದೊಂದಾಗಿ ನೀಲಾ ಮತ್ತು ಇಮ್ಮಾನ್ ಉತ್ತರಿಸಲು ಶುರು ಮಾಡಿದರು.

“ಈ ಕಾನೂನು ಹೇಗೆ ಬಂತು?”

“ಬೇರೆಯವರು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಹಣ ಕಡಿಯುವುದು ಹೇಗೆ ಅಪರಾಧವೋ, ನೀವು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಕೂಡಾ ಅಪರಾಧ. ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ನೀವು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು ಬೇಕು.”

“ನೀವು ಯಾವುದೇ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ, ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೂ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಈ ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ,” ಎಂದರು ಇವ್ಯಾನ್. “ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿಪ್ಲೇ, ಇನ್ನೊಂದಿಸ್ತು ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹಲವಾರು ಜನರು ಉತ್ತರ ಭಾರತದಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಭಾರತೀಯರಾಗಿ ನಮಗೆ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ನಗರಕ್ಕಾಗಲಿ, ಹಳ್ಳಿಗಾಗಲಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಅದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು. ಅದೇ ತರಹ, ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಿಂದಾಗಲಿ, ಹಳ್ಳಿಯಿಂದಾಗಲೀ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲು ಬರಬಹುದು. ಈ ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಕ್ಷ ಲೀಗಲ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ!”

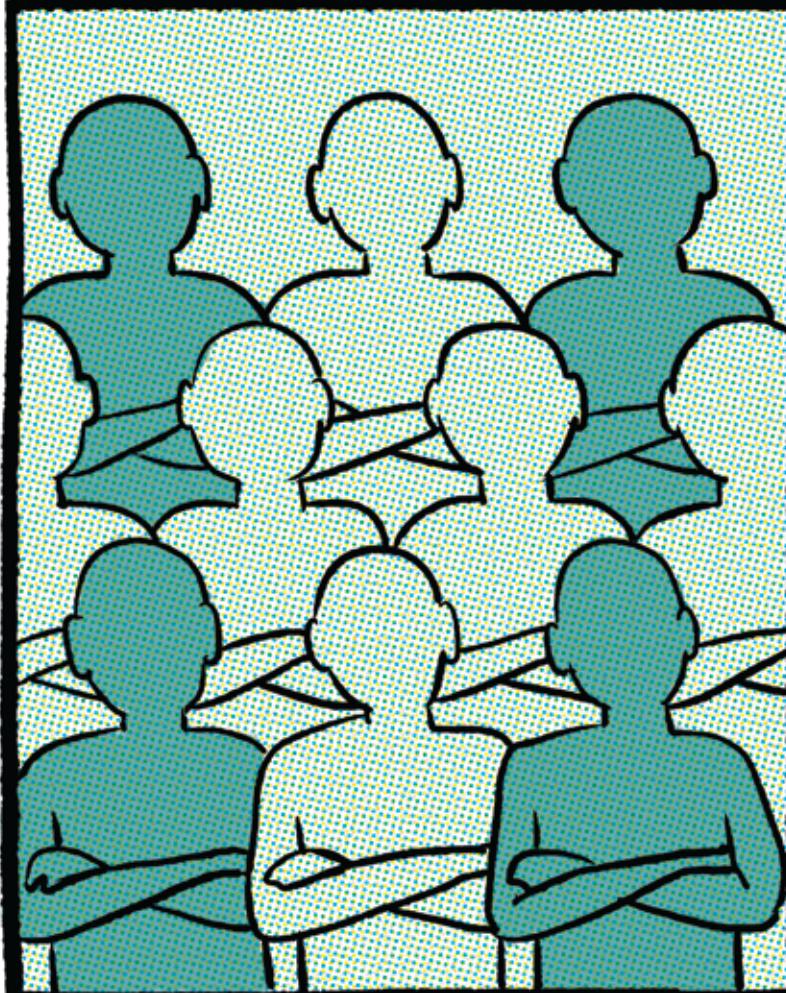

ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು
ಪ್ರಶ್ನೆ ಹುಟ್ಟಿತು: "ನಾವು
ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೆಂದು
ಸಹಾರಕೆಂಬೇಕು
ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ?"

"ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ
ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು
ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬೀದಿ
ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು
ಮಾಡಬೇಕು. ಈ
ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಈ
ಸಮೀಕ್ಷೆಯಾಗುವ ತನಕ
ಯಾವುದೇ ಬೀದಿ
ವ್ಯಾಪಾರಿಯನ್ನು ಎತ್ತಂಗಡಿ
ಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು
ಹೇಳಲಾಗಿದೆ," ಎಂದರು
ಇಮ್ಮಾನ್.

"ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು,
ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು ಪಟ್ಟಣ
ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು
ರಚಿಸಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಖಡ
40ರಷ್ಟು ಬೀದಿ
ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಿಕ್ಕವರು
ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ ಸದಸ್ಯರು,
ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ನಿವಾಸಿಗಳ
ಸಂಘದವರು, ಎನ್.ಜಿ.ಓರವರು,
ಮುಂತಾದವರು ಇರುತ್ತಾರೆ.
ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಶೇಖಡಾ
40ರಷ್ಟು ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಈ
ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲೇ ಬೇಕು."

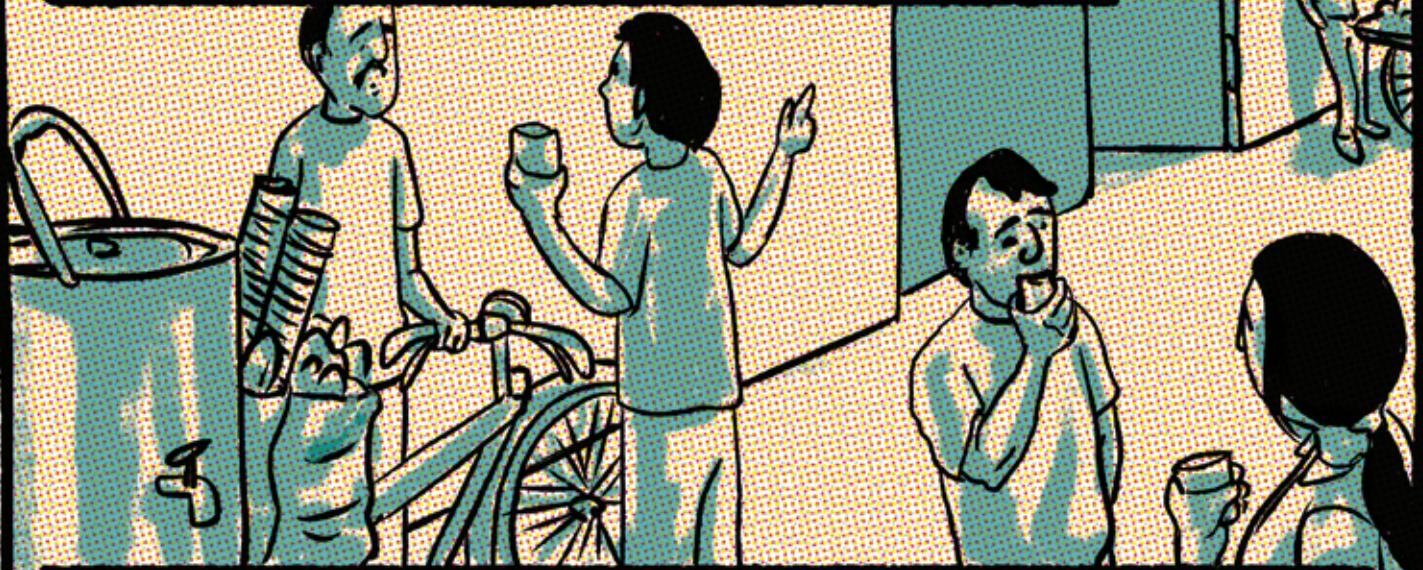

“ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಂಚಾರ ಹೋಲಿಸರು ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ಒಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾದಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಇದ್ದಿರ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಜ್ಯಾಮ್ ಆಗುತ್ತೇ ಅಂತ. ಆದರೆ, ಪಾದಚಾರಿಗಳಿಗೂ, ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಸಹ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಯಾರು ಸಹ ಕಾರುಗಳಿಂದ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಜ್ಯಾಮ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ...”

“...ಎಲ್ಲರೂ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ಬಯ್ದುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಪ್ರಮಾಣೆಕವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಕೂತು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳು ಹಾದಿಗಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಾವುಗಳು ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಾಲಿನ್ಯ ಎಸಗುವ ಗಾಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾರ ಕಣ್ಣ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ನಿಟ್ಟಿಸಿರು ಬಿಟ್ಟರು ಮುನಿರಾಜು.

"ನಿವಾಸಿಗಳು ಅಥವಾ ಅಂಗಡಿಯವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಎತ್ತಂಗಡಿ ಮಾಡಲು ಬೆದರಿಸಿದರೆ?"

"ಅವರುಗಳ ಮನೆ ಅಥವಾ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ಸರಿ," ಎಂದರು ನೀಲಾ. "ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಆಗದಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಯಾರು ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಸಮಸ್ಯೆ ಆದರೆ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಹಾಗು ಸಹ ಅವರು ಜೋರು ಮಾಡಿದರೆ ಸಭ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿ – ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯವರು ನಮಗೆ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬಹುದು, ಎಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು. ಮತ್ತೆ ಸಂಘಟನೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ. ಕೆಲವು ಸಲ ಪೋಲೀಸರು ಕನಾಡಿಕ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾರ್ಯೀಯದಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಂ 92(ಜಿ) ಅಥವಾ ಬ.ಪಿ.ಸಿ ಕಲಂ 283 ಪ್ರಕಾರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದಾಗ, ನೀವು ದಂಡ ಕಟ್ಟಿ ಬೇಡಿ. ಕಟ್ಟಿದರೆ ನೀವು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥಿರು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದು ಅಪರಾಧವಲ್ಲ – ಅದು ಪಕ್ಕಾ ಲೀಗಲ್! ಪೋಲೀಸ್ ರವರಿಗೆ ಆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಸಂಘಟನೆಗೆ ಆ ನಂತರ ಮಾತನಾಡಿಸಿ. ಪೋಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಒಂದು ಸುತ್ತೊಲೀಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಕಾನೂನಿನ ಬಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು."

"ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಹಫ್ತಾ ಕೇಳುವುದು ಅಪರಾಧ. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸಹ ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ – 'ಪೋಲೀಸರು, ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಲಂಚ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಕೀಳಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ನೇಮ್ಮದಿಯಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಾಃ: ಈ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಸಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಮುನ್ಸಿಡಿಯಲ್ಲಿರುವ 'ಘನತೆ'ಯೊಂಬ ಪದದ ಅಥವ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ದಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.'"

ಸುರಕ್ಷಿತ ಬೀದಿಗಳು

“ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದಲ್ಲ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ-ಪುಟ್ಟ ಕಳ್ಳುತನಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲೈಂಗಿಕ ಶಿರುಕುಳದ ಅನುಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ನಗರದ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಹೇಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ವೃದ್ಧರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.”

“ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ರಿಕ್ವು ಚಾಲಕರಿಗೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಹಾಗು ಸುಲಭವಾಗಿ ಉಟ-ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೊಟೇಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉಟ ಮಾಡಲು ಆಗುತ್ತಿತ್ತೇ?”

“ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಪರಿಸರ ಸೈಹಿಗಳು. ಅವರು ತಳ್ಳುವ ಗಾಡಿ, ಸೈಕಲ್ಲು, ಬುಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಕಾರಣ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪರಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ವತ್ತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಾಳೆ ಎಲೆ, ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಪೇಪರ್, ಮುಂತಾದ ಜೈವಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಹೊತ್ತಾಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.”

“ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು ಸಹ ಬೀದಿ
ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಲು
ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೊದಲು ಅವರು ಸಮೀಕ್ಷೆ
ನಡೆಸಿ, ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಹಂಚಬೇಕು.
ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು
ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಹ ಹೊರಡಿಸಿದೆ.
ಯಾವುದೇ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯನ್ನು
ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವುದಾಗಲಿ,
ಮರುಸಾಧಾರಿಸುವುದಾಗಲಿ
ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು
ಪಾದಚಾರಿ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು
ಅತಿಕ್ರಮಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವಾಗ
ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಕಾನೂನನ್ನು
ಉಲ್ಲಂಘಿಸದೆ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ
ತೋಂದರೆಯಾಗದಂತೆ
ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೇನಾದರೂ
ಆದರೆ, ಅದು ಕಾನೂನಿನ ವಿರುದ್ಧ!”

ಗುರುತಿನ
ಚೀಟಿ

“ಕನಾಡಟಕ ಪೋಲೀಸ್
ಕ್ರೆಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್
ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ವಿನಯದಿಂದ
ಹಾಗು ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ
ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.”

ಕನಾಡಟಕ
ಪೋಲೀಸ್
ಕ್ರೆಪಿಡಿ

“ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ನಾವು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.”

“ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರವೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯ. ಒಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅಂಗಡಿಗೆ ಭಾಡಿಗೆ ಕೋಡಲು ಹಣವಿದ್ದರೆ, ನಾವ್ಯಕೆ ಸುಡು ಬಿಸಿಲಲ್ಲ, ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀ? ನಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ದುಡಿದು ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಯಾರ ವೇಲು ಅವಲಂಬಿತರಲ್ಲ. ನಾವು ಉದ್ದೇಶಿಗಳು! ಬೀದಿಯಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು!”

“ನಮ್ಮಂತಹ ಜನರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ-ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಕಾರಣ ನಗರಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಹಾಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು. ಇಲ್ಲಾ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒದು-ಬರಹ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು, ಇಂತಹ ವಯಸ್ಸಿನವರಿರಬೇಕು, ಇದೇ ಭಾಷೇ ಬರಬೇಕು ಅಂತ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಕೆಲವರು ಡಿಪೆನ್ಡ್ ಮಾವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸಕಾರ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ, ಖಾಸಗಿ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ ಸಿಗದಿರುವ ಕಾರಣ, ಬೀದಿ ವಾರ್ಪರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯವಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.”

“ಬೆಂಗಳೂರನ್ನ
ಕೆ.ಆರ್.ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಗಾಂಧಿ
ಬಜಾರ್, ಮೇಜೆಸ್ಟಿಕ್,
ಅಥವಾ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಅನೇ
ಕ್ರಾಸ್ ಅಂತಹ
ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲದೆ
ಕಲ್ಪಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ?
ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೀದಿ
ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ
ಹೇಗರುವುದು ಎಂದು
ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?”

“ರೋಗದಿಂದ ನರಭೂತಿರುವ,
ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನ ಕೆಮ್ಮುತ್ತಿರುವ
ನಗರವು ನಮಗೆ ಬೇಕೆ?
ಹೃದಯವಿಲ್ಲದಿರುವ, ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ
ಇಲ್ಲದಿರುವ ನಗರ...”

“ಭಾರತೀಯ ಕಾನೂನಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ
ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು. ನಮ್ಮಿಂದ
ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ!”

“ಬೀದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೇ
ಒಂದಾಗಿ, ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ
ಮುಂದಾಗಿ!”

“ಬೀದ
ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು
ನಗರದ
ಜೀವಾಂಶ. ಬನ್ನಿ
ಅವರನ್ನು
ಬೆಂಬಲಿಸೋಣ!”

ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಕಾರ್ಯೇಲ್ಯಡಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು

ಪಟ್ಟಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಿತಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು

ಪೋಲೀಸ್ ಹಾಗು ಇತರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕಿರುಕುಳ-ಮುಕ್ತ
ವ್ಯಾಪಾರದ ವಾತಾವರಣ

ಕಲಂ 3 (3) ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಆಗುವ ತನಕ ಎತ್ತಂಗಡಿಗೆ
ಅಥವಾ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಓಳಗಾಗಬಾರದು

ಸಮಸ್ಯೆ ಆದಲ್ಲಿ ವಿವಾದ ನಿವಾರಣ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು

ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಯ ಜಾಗವನ್ನು
ತೀವ್ರಾನಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು

ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಾಗ, ಇದ್ದ ಜಾಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಥವ ಸಮವಾಗಿ
ವ್ಯಾಪಾರ ಆಗುವಂತಹ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು

ರೂಢಿಗತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ
ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ

30 ದಿನಗಳ ನೋಟೀಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ

30 ದಿವಸ ನೋಟೀಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಎತ್ತಂಗಡಿ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ

ಸರಕನ್ನು ವಶ ಪಡಿಸುವ ಸಂಧಬದಲ್ಲಿ, ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರ ಮಾತ್ರ
ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ವಶಪಡಿಸಲಾದ ಸರಕನ್ನು
ಹಿಂಪಡೆಯಬಹುದು

ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು

ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು	ಜವಾಬ್ದಾರಸ್ಥರು	ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನಿನ ಅಂಶಗಳು
1. ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪರಗಳ ಕಾನೂನಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಗಳ ರಚನೆ ಪಟ್ಟಣ ವ್ಯಾಪರ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆ, ಸಮಿತಿಯ ಉಸಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ರೀತಿ, ಮುಂತಾದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ	ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ	36. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ (1) ಯಥೋಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ಹಷಟಕದಿನಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಾಯುರೂಪ್ಯಾಗೆ ತರಲು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.
2. ಪಟ್ಟಣ ವ್ಯಾಪರ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆ	ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ	22. ಯಥೋಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಪಟ್ಟಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆಗೆ ನಿಬಂಧನೆ ಮತ್ತು ರೀತಿಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು. ಪರಂತು, ಯಥೋಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪರಿಗೊಳಿಸಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪಟ್ಟಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಲಯ ಅಥವಾ ವಾದಿಗೆ ಪಟ್ಟಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಾಂತರ ರಚನೆಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
3. ಕಾರ್ಯಾಂಶೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಕಾರ್ಯಾಂಶೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ, ವ್ಯಾಪರ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಂಚಲು ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಶ್ರೇಣಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳಿಸುವ ತತ್ವಗಳನ್ನು, ಮುಂತಾದವ್ಯಾಪಕನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು	ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗು ಪಟ್ಟಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಿತಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಬೇಕು	38. ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ: (ಗ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿ ಯಥೋಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಿತಿಯೊಂದನೇ ವಿದ್ಯುತ್ಪಾಗಿ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಪರಿಶ್ರೇಣದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ ದಾಖಲಾ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಾಂಶನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
4. ಎಲ್ಲಾ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವುದು	ಪಟ್ಟಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಿತಿ	3. ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕೆಲ್ಲಿಬ್ಬಿಸುವ ಅಥವಾ ಮರುಷಾಪನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ (1) ಪಟ್ಟಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಿತಿಯು, ಕಾರ್ಯಾಂಶೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಕಾಲಾವಧಿಯೊಳಗೆ ಮತ್ತು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತರುವಾಯದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಒದು ಪರಿಶ್ರೇಣಗಳಿಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
5. ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ವಲಯಗಳ, ವ್ಯಾಪಾರ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ವಲಯಗಳ ವಿವರಗಳು, ಮುಂತಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು	ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಿತಿಯೊಡನೆ ತಂತ್ರಾರಿಸಬೇಕು	21. ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಯೋಜನೆ: (1) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವೂ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಪರಿಶ್ರೇಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಿತಿಯ ಶಫಾರಸ್‌ನ ಮೇಲೆ ಒಂದನೇ ಪರಿಶ್ರೇಣದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂದರೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಡಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು

ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು	ಜವಾಬ್ದಾರಸ್ಥರು	ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನಿನ ಅಂಶಗಳು
6. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಾದ ಸಂತರ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲೋಂಡ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಂತಿ ಮಾಡುವುದು	ಪಟ್ಟಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಿತಿ	<p>4. ವ್ಯಾಪಾರದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಿಕೆ ನೀಡಿಕೆ</p> <p>(1) ಇನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1) ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಸದೆಸಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ದದನಾಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಯಾಫೋಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ವರ್ಯಸ್ಥನ್ನು ಪ್ರೋಣಗೊಳಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೂ, ಪಟ್ಟಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಿತಿಯು, ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಿಕೆ ನೀಡಿಕೆ ಸಂಬಂಧ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ನಿರಂಧರಣೆಯಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿ ನಿಬಂಧನೆ ಮತ್ತು ಪರತ್ತುಗಳಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಕಾಲಾವಧಿಯೊಳಗೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕಾದ್ದು ಪರಂತು, ಇನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1) ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಿಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸೇರಿದರಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವ್ಯಾರಂಭಕ್ಕೆ ವೇದಲು ಅವನಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಎಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ರೂಪದ ಅನುಮತಿ ಎಂದಾಗಲಿ (ಖ್ರಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ಸಂಪರ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವರ್ಗದಿಯಲ್ಲಿ) ವ್ಯಾಪಾರದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಯಾವ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಿಂದ ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕಾದ್ದು.</p>
7. ಬೈಲಾಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು	ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ	<p>37. ಬೈಲಾಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ:</p> <p>ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅಥವಾ ಇದರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಾಯೋಜನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಬೈಲಾಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು [...]</p>

ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರ:
ಪಕ್ಕ ಲೀಗಲ್!